

19.6.1991

Bienal Toplantısı /Vasıf Kortun - Aysıl Mutver

Görüşülen konular ve alınan kararlar:

- 1- Eczacıbaşı inşaat ile randevu saptanması: Müze projesinin durumu hakkında bilgi edinilmesi o doğrultuda bir time-table hazırlanması.
- 2- Feshane'nin iç ve dış görünümünün fotoğraf ve video filmi ile belgelenmesi (Konunun Eczacıbaşı'na iletilmesi).
- 3- Ateşeliklere gönderilecek mektupların hazırlanması ve bu mektuplarda gönderilecek sergilerin nitelik onaylarının Bienal bünyesindeki kurul tarafından verileceğinin açıkça belirtilmesi.
- 4- Bienal Danışma Kurulu'nun İ.Tunalı ve B.Mutlu'dan boşalan üyeliklerine yeni üyelerin seçilerek kendilerine mektup gönderilmesi ve daha sonra bir toplantı düzenlenerek üyelerin Bienal taslağı konusunda görüşmek üzere davet edilmesi. (Yeni üyeler için öneriler: Nilgün Özayten/Beral Madra/Özer, Kabaş/Erdağ Aksel) *M. K. Kabaş*
- 5- Müze Yürütme Kurulu için öneriler: Doğan Kuban/Özer Kabaş/Osman Kavala)
- 6- Erdağ Aksel'in Müze Danışma Kurulu'na alınması.
- 7- Bienal'in potansiyel sponsorlarının saptanması. (Ali Pamir/Leyla Alaton)

3. ULUSLARARASI İSTANBUL BİENALİ KAVRAMLARINA İLİŞKİN TASLAK

İstanbul Kültür ve Sanat Vakfının düzenleyeceği 3. Uluslararası İstanbul Bienali 16 Ekim - 30 Kasım tarihleri arasında yer alacaktır. Bu etkinlikte yer almanız bizi son derece mutlu edecektir.

European Association of Music Festivals üyesi olan İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı, Müzik Festivali (1973), Sinema Festivali (1981) ve Tiyatro Festivali (1988) düzenlemekte olan kar amacı gütmeyen, kamu yararına çalışan bir kuruluştur.

1987 yılından beri, IKSIV gittikçe daha hırslı, gerçek anlamda uluslararası Bienaller düzenleyerek bu alanda da Türkiye'ye öncülük etmektedir.

1. DEĞİŞEN TÜRKİYE

Türkiye son yıllarda olumlu ve çarpıcı değişimler yaşamaktadır. Hayatın her alanında, ülke tarihinde eşine rastlanmayan bir çaba, üretim ve katılım yoğunluğu göze çarpmaktadır.

Sayıları hızla artan sanat galerileri, galerilerin uluslararası fuarlara katılmaları, sanatçılarımızın uluslararası ortama girmeleri, Türkiye'de şimdiye dek alıcı bulabileceği tahmin bile edilmeyen konularda çıkan dergi ve kitaplar, başlayan özel televizyon yayıncılığı, reklamcılık ve genelde iletişim alanlarında kaydedilen aşamalar, kişisel yaşam alanında gelişen estetik bilinç, bu derin dönüşümün mutlu belirtileri.

Türkiye'de hayat, şimdiye değin görülmemiş bir ölçüde görsel (ve giderek estetik) boyuta kavuşmaktadır. İnsanlar, gerek günlük yaşantılarında raslantısal biçimde, gerekse kendi seçtikleri alanlarda, yeni görsel olgularla anlaşmak, onları kavramak ve anlamlandırmak zorundadır. Sanatçıların sayısında artış olduğu gibi, resim alanları da çoğalmaktadır. Reklamcılık alanındaki gelişmeler, sunulan ürünler arasındaki rekabeti olduğu kadar, kişilerin görsel dikkat ve anlamlandırma yeteneklerini de hedefleyen bir imge rekabetini ifade ediyor. Bunun gibi, artık Türkiye'de aydın, kültürel bilince sahip, ülkemizin her alanında tanıtımını önemseyen, ülkemiz insanlarının bilgisel gelişimini arzulayan sanayici ve işadamlarımız vardır.

Bienalin amaçlarından biri de, tefrik etme yeteneği gelişmiş, kelimenin her anlamıyla görüş sahibi insanların yetiştirilmesi olduğu kadar, Türkiye ile, dünyada önde gelen ülkeler arasındaki sınırları kaldırmaktır.

İstanbul'un diğer metropolitan merkezlerden bir eksiği olmadığını, hatta dünya kültürüne sunacağı fazlası olduğuna inanıyoruz. Bienalin bir amacı da bu olguyu Türkiye'ye göstermek olduğu kadar dışarıya da aksettirmektir. Orası/Burası ayrımına inanmadığımız için, buranın da oranın bir parçası olduğunu, başka bir deyişle, burada düşünülüp yapılanların oradakilerden pek de farklı olmadığı gerçeğinden hareket etmekteyiz.

II. 1987 ve 1989 BİENALLERİ

III. 1991 BİENALİ

1980'ler önceden tahmin edilemeyecek boyutlarda bir krize şahit oldu. Avrupa'da 1989'da gelişen dönüşümler bir anlamda bu büyük değişimin olgunlaşmasını gösterdi. Yazar Thomas McEvelley'nin dediği gibi "Batı kültürü 1990'lara girerken, henüz çok yeni de olsa, yeni bir tarih tanımı arıyor. Bu tarih tanımı, hiyerarşik olmayacak, merkez ve periferi fikirleri doğrultusunda düşünmeyecek. Modernizmin özünde yatan çizgisel Avrupa merkezci modeli ortadan kaldırarak onu dünyasal bir uygarlıkla değiştirecek."

Bu çerçeve içinde 3. Uluslararası İstanbul Bienali'nin kapsayıcı teması kültürel farklılığın üretimidir.

Kültürel farklılıktan anlaşılan, coğrafi, etnik ve cinsel kökenler, cinsel seçim ve benzer kriterlerin ayrışıklığı olduğu kadar, belli bir sanat eserinin üretebildiği farklılıklardır. Bir diğer deyişle, kültürel farklılaşmanın iyiden iyiye ortaya çıkartılması bu serginin tek ilgi alanı değildir. Hepimiz aynı dünyadayız ama onunla yaşama biçimlerimiz farklı. Bu anlamda, kültürel farklılık hemen anlaşılmayan, ya da dile dökülemeyen bir "ekstra, bir diğer öge" olarak da düşünülebilir.

İstanbul günümüze dek gelen tarihi örgüsüyle, farklı kültür ve yapılanmalara her zaman ev sahipliği etmiştir. Coğrafi konumuyla da, doğu ile batı, kuzey ile güney arasında bir ''ara'' olan, bir ''eşik'' olma konumundadır. Bir Türk yazarının romanının bir bölümünde görüldüğü gibi, Boğaziçi tüm bu tarihleri içen ve içeren, yokeden, ancak kapsayan derin bir tüneldir. Dolayısıyla İstanbul, kültürel farklılığın üretiminin, belki her kentten önce gelen ev sahibidir.

İstanbul Bienali, öncekilerin aksine, bu kez tek çatı altında toplanacaktır. Bienal'in hazırlanması amacıyla seçilen bir 19. yüzyıl fabrikası (ki bu fabrika'nın kendisi de geçen yüzyıldan bu yana bu kentin geçirdiği değişimleri simgeleyen bir mekandır) halen İstanbul'un ilk çağdaş sanat müzesine dönüştürülmektedir. Müze'nin açılışı 3. Uluslararası İstanbul Bienali ile kutlanacaktır. Uluslararası katılımın niteliği özellikle anlamlıdır.

Çeşitli uluslararası sergilerin, ayrı ayrı pavyonlara (sınırlar ve duvarlar) göre, izolasyon mantığıyla düzenlenmesi, eski ulus sergileri fikrini yeniden yaşatmaktadır. Bu tür sergiler, eleştirmenlerin, kuratörlerin ve sanatçıların tepkisini almaktadır. Bu nedenle, Bienal'e davetler ulusal bazda olsa da, misafir ülkenin kuratörleri ile birlikte, gelen eserleri toplu halde asmayı planlamaktayız. Bu aynı zamanda, katalog ve sergi arasında hoş bir gerilim yaratacaktır.

3. Uluslararası İstanbul Bienali'ne, özellikle yeni seslere (!) ve kültürel farklılığın üretimine yer veren sanatçılarla en fazla eserle katılmanızı rica ederiz.

Seçimleriniz yapıldığı zaman, sanatçılarınız hakkında bilgiler, dialar ve metinlerin tarafımıza yollanmasını rica ederiz. Bu bilgiler Bienal ön tanıtımı için basının kullanımına hazır hale getirilecektir.

Bienal'e katılacak işlerin boyutları ve yayın kalitesinde olması gerekmeyen fotoğraf ya da dialarının, bu işlerin özellikle mekansal boyutdaki gereksinimlerinin (!) Mayıs ayının başına dek elimizde olması gerekmektedir. Serginin detaylı planlaması bu veriler doğrultusunda yapılacaktır.